

Fritidsväsendet

Ansvarsperson: chefen för kultur- och fritidsväsendet

Händelser 2018 som inverkat på omvärlden och verksamheten

Lovisa stad beviljades ESF-finansiering (Europeiska socialfonden) för navigatorverksamhet. Navigatorn i Lovisa inledde sin verksamhet i april 2018. Navigatorn är en mångsidig informations- och rådgivningsbyrå för 15–29-åringar. Navigatorns främsta mål är att ge service åt ungdomar som har det särdeles svårt, så kallade NEET-ungdomar (Not in Employment, Education or Training). I navigatorsteamet ingår förutom den egna personalen även uppsökande ungdomsarbete, vuxensocialt arbete, TE-byrån, bostadssekreteraren och Lovisa klubbhus projektarbetare. Navigatorn har ordnat hygien- och utskänkningspasskurser, ordnat jobbkvällar där ungdomarna kunnat bekanta sig med olika yrken och få en bättre bild av arbetslivet. Navigatorn har ordnat informationsmöten, rekryteringar och de bostadslösa natt.

På grund av inneluftsproblemen i Harjurinteen koulu har skolans gamla idrottssal varit ur bruk hela höstsäsongen. Skolans nya idrottssal har varit ur bruk sedan senhösten på grund av problem med innertaket. Valintatalos gamla affärslokal togs i användning som idrottssal på hösten 2018. Ishallen renoverades sommaren 2018. Regionförvaltningsverket beviljade staden understöd för renoveringen.

Fritidsväsendet har under året beviljats extern finansiering för uppsökande ungdomsarbete, Navigator verksamhet och projekten Rörelse i skolan, barn och ungas lokala fritidsverksamhet, och integrationsidrott.

Bedömning av risker

- Rekrytering av ny personal. Verksamheten måste eventuellt minskas och begränsas ifall ny personal inte får rekryteras vid pensioneringar och då folk säger upp sig.
 - *Fritidsväsendet fick anställa ny personal istället för de som slutat.*
- Idrottshallen är en gammal fastighet med inneluftsproblem
 - *Idrottshallen var i användbart skick 2018. Däremot gick inte Harjurinteen koulus gamla sal att använda från och med hösten. Harjurinteen koulus gamla idrottssal var därtill ur bruk i början av hösten och i slutet av året.*

Utfallet för de operativa målen 2018

1. Vi skapar en företagervänlig image.

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vi utvecklar dialogen mellan fritidstjänster och företagarna.	Det uppsökande ungdomsarbetet erbjuder unga en möjlighet att bekanta sig med företagen och arbetslivet, uppmanar unga till läroavtal, hjälper till med sommarjobb, och hjälper till med dialogen mellan företag och unga.	Delårsrapporterna.	Det uppsökande ungdomsarbetet har erbjudit unga en möjlighet att bekanta sig med företagen och arbetslivet, uppmanat unga till läroavtal och hjälpt till med att söka sommarjobb och hjälpt till med dialogen mellan företag och unga. Navigatorn hjälper till med att söka jobb samt med att söka praktik-, arbets- och studieplatser. Navigatorn har ordnat yrkeskvällar och rekryteringsevenemang för

			unga. Samarbetspartner besöker regelbundet Navigatorn.
--	--	--	---

2. Småbarnspedagogiken och utbildningen lockar fler barn, elever och studerande

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vi ordnar och utvecklar småbarnspedagogiken och utbildningen i växelverkan med vårdnadshavarna.	Fritidsväsendet har gemensamma projekt med utbildningen och hjälper skolorna och daghemmen med evenemang. Ungdomsarbetarna och uppsökarna besöker skolorna regelbundet. Fritidsväsendet ordnar olika slags evenemang för elever och barn.	Delårsrapporterna.	Fritidsväsendet är tillsammans med undervisningsväsendet med i projektet "Skolan i rörelse". Fritidsväsendet har ordnat för alla årskurser (förskolan–årskurs 9) i alla skolor ordnat gemensamma motions- och idrotts-evenemang. Vi har ordnat friidrottstävlingar för lågstadieskolorna och simundervisning för elever på andra årskursen. Två gånger i veckan ordnar fritidjtjänsterna idrott under innerasten för högstadieelever. Träningsklubben förverkligas tillsammans med högstadieskolorna och gymnasierna. Ungdomsarbetarna och de uppsökande ungdomsarbetarna har regelbundet besökt skolorna. En ungdomsarbetare är med i Jopo-(flexibel)undervisning. Idrottsinstruktören har inlett samarbete med de motionsansvariga på enheterna inom småbarnspedagogiken för att öka barnens rörlighet.

3. Vi utökar växelverkan med invånarna.

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vi planerar, verkställer och utvecklar vår verksamhet tillsammans med invånarna.	Vi är lyhörda och flexibla och kan planera verksamheten utgående från kommuninvånarnas önskemål. Navigatorn som är ett mångsidigt informations- och rådgivningskontor för ungdomar i åldern 15–29 öppnas i Lovisa. Ungdomsfullmäktige fungerar som språkrör för de unga.	Delårsrapporterna.	Fritidsväsendet är flexibel i sin verksamhet och beaktar önskemål från kommuninvånarna. Vid planeringen av Strömfors närmotionsplats ordnades två möten för hörande av invånarna. Invånarnas åsikter frågades därtill via Morjens Loviisa-Lovisa appen. Navigatorn i Lovisa öppnades våren 2018. Navigatorn i Lovisa har haft många evenemang och Navigatorn har många samarbetspartners. Ungdomsfullmäktige har arbetat aktivt. Ungdomsfullmäktige är representerat i nämndarbetet.

4. Vi aktiverar tredje sektorn och invånarna.

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vi ordnar kultur- och fritidsverksamheten i växelverkan med invånarna med tyngdpunkten på förebyggande arbete och välfärd.	Vi ordnar föreningskvällar och föreningsmöten. Vi samarbetar aktivt med föreningar och övriga aktörer. Vi beviljar ungdoms- och idrottsföreningar verksamhets- och projektunderstöd. Vi erbjuder avgiftsfria lokaler för ledd idrottsverksamhet för unga under 18 år i våra idrottsanläggningar. Vi kompletterar idrotts- och ungdomsföreningarnas verksamhet. Det uppsökande ungdomsarbetet fångar upp unga som löper risk för marginalisering.	Delårsrapporterna.	Fritidsväsendet har haft föreningsmöten och samarbetat med föreningar och övriga aktörer. Fritidsnämnden har beviljat ungdoms- och idrottsföreningarna verksamhets- och projektunderstöd. Vi erbjuder avgiftsfria lokaler för ledd förenings idrottsverksamhet för unga under 18 år i stadens lokaler och idrottsanläggningar. Fritidsväsendets verksamhet kompletterar idrotts- och ungdomsföreningarnas verksamhet. Det uppsökande ungdomsarbetet fångar upp unga som löper risk för marginalisering och arbetar tillsammans med dem.

5. Bildningscentralens verksamhet får mer synlighet i stadens marknadsföring.

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vår goda och lättillgängliga basservice får synlighet.	Vi samarbetar med stadens kommunikations- och marknadsföringsenhet för att uppnå en större synlighet. Vi har egna Facebooksidor där vi marknadsför vår verksamhet och upprätthåller dialogen med våra kunder.	Delårsrapporterna.	Fritidsväsendets tjänster marknadsförs via olika kanaler så att alla har en möjlighet att få kunskap om dem. Fritidsväsendets enheter har egna Facebook- och Instagramsidor. På dessa sidorna marknadsförs verksamheten och en dialog upprätthålls.

Utfallet för de ekonomiska målen 2018

21146 Fritidsväsendet

	BUDGET 2018	BUDGET- FÖRÄNDRINGAR	BUDGET 2018 EFTER FÖRÄNDR.	BOKSLUT 2018	AVVIKELSE
Verksamhetens intäkter	205 530	65 780	271 310	422 855	-151 545
<i>varav interna</i>				142 414	-142 414
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-1 815 516	-492 754	-2 308 269	-2 394 537	86 268
<i>varav interna</i>	-815 942	-430 627	-1 246 569	-1 420 463	173 894
Verksamhetsbidrag	-1 609 986	-426 974	-2 036 959	-1 971 682	-65 277
<i>varav interna</i>	-815 942	-430 627	-1 246 569	-1 278 049	31 480
Verksamhetsbidrag, extern	-794 044	3 653	-790 390	-693 633	-96 757
Avskrivningar och nedskrivningar	-13 400		-13 400	-14 379	979

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Utfall 2018
Beviljade understöd/invånare			
Idrottsväsendet	3,03	3,2	3,2
Ungdomsväsendet	1,81	1,9	1,8
Ungdomsväsendets öppethållning:			
kvällar/vecka	12,5	12	12
Ungdomar/ungdomslokal/ungdomskväll/vecka			
Forum	125	20	15
Övriga ungdomslokaler	83	13	15
Idrottshallens användningsgrad			
beviljade idrottsturer	41	40	37
föreningar	6	7	6
grupper	25	25	23
Agricolahallen			
beviljade idrottsturer		45	40
föreningar		15	12
grupper		32	32
Ishallen			
beviljade idrottsturer		40	37
föreningar		9	7
grupper		17	19
Av fritidsväsendet ordnade			
ungdomsklubbar	10	8	8
läger	9	5	5
grupper för uppsökande ungdomsarbete		13	13
motions- och idrottsklubbar, barn och ungdomar	6	7	5
evenemang	35 ingår också tävlingar	25	26
vuxengrupper	21	22	22
motionsrådgivning	28	12	12

Ledamöter och ersättande ledamöter i fritidsnämnden

Ordinarie ledamöter	Närvarande/antal sammanträden	Personliga ersättare	Närvarande
Lappalainen Kalevi, ordf.	7/9	Bergström Torbjörn	1
Törnroos Ingrid, vice ordf	3/9	Karlsson Ann-Mari	3
Lönnfors Johanna	6/9	Hollmén Annina	1
Silvennoinen Algot	2/9	Eriksson Mats	1
Karlsson Håkan	5/9	Sederholm Eva	1
Määttä Jouni	3/9	Paakkari Toni	4
Pekkola Janne	6/9	Amberla Timo	
Kaasinen Nina	6/9	Väkevä Antti	1
Nurkkala Kirsi	4/9	Brand Pirkko	

Biblioteks- och kulturväsendet

Ansvarsperson: chefen för kultur- och fritidsväsendet

Händelser 2018 som inverkat på omvärlden och verksamheten

Huvudbiblioteket flyttande på grund av inneluftsproblemen från det gamla Societetshuset till hyrda lokaler i före detta färghandeln. Det gamla bokbeståndet flyttades inte till det nya biblioteket och kulturnämnden beslöt att personalen inte mera skulle behöva arbeta med de gamla böckerna. Kulturnämnden beslöt donera bibliotekets böcker till föreningar och privatpersoner. Lovisasamlingen och den mest värdefulla delen av de övriga böckerna har flyttats till Virby byacentrum. Samarbetet mellan biblioteken i västra och östra Nyland blev tätare i och med den nya bibliotekssamlingen Helle.

Almska Gården hade ett varierat utställningsprogram under året och ungefär lika många besökare som året innan, 5 176 år 2018. Året präglades av samarbete med många olika parter, vilket utgjorde en förutsättning för ett så varierat utbud. Privatpersoners insatser var stora. Det största intresset väckte konst från kulturhem i Lovisa. Serien Lovisa, liten stad – kulturell storstad inleddes med utställningen Villa Forsström, med drygt 4 000 besökare. Den följande utställningen i serien var Segersby med nästan 800 besökare. Modern folkkonst, genomförd i samarbete med ITE-muséet i Gamla Karleby, pågick ännu i januari på Almska Gården. Under våren fylldes nedre våningen av Feministisk vår, som var inlånad av Stiftelsen Pro Artibus. Lovisa stad och Stödföreningen för Lovisa Konstcentrum hade var sin aktiva roll i Almska Gårdens verksamhet hela året. Under vårterminen användes huset jämsides med utställningarna i möjligaste mån av evakuerade Harjurinteen koulu. Hela Almska Gården användes som förskola i maj. Utställningsmånaderna var alltså 11.

Muséet skaffade under året ett digitalt system för samlingshantering och muséets digitaliseringsarbete inleddes. Muséet satsade under året på skolsamarbete och på kommunikation i de sociala medierna. Stadsmuséet hade under året ca 6 000 besökare, vilket är ungefär 2 000 mera än året innan. Vattenhjulet i Övre smedjan i Strömfors Bruk renoverades och invigdes högtidligen i bruk.

Arbetet med att förnya Sibeliudagarna fortsatte. Nya element var bland annat den kulinariska konserten i Malmgård och kaffekonserten i Kapellet.

Undervisnings- och kulturministeriets pilotprojekt Den nyfikna klassen började inleddes i Lovisa hösten 2018. I Lovisa deltar sex olika skolor i projektet. Under läsåret 2017–2018 utvidgades stadens kulturstig från förskolan till nionde årskursen inom den grundläggande utbildningen.

Bedömning av risker

Inneluftsproblemen i huvudbiblioteket kommer att påverka biblioteksverksamheten i Lovisa centrum under flera år. Staden måste hitta lokaler för huvudbibliotekets verksamhet i Lovisa centrum där huvudbiblioteket kan verka under de närmaste åren då den nuvarande byggnaden renoveras. Huvudbiblioteket kan inte fortsätta i nuvarande byggnad utan en omfattande renovering på grund av symptom och hälsoproblem hos personalen och kunder.

Huvudbiblioteket har flyttat till tillfälliga ersättande lokaler och största delen av samlingarna har makulerats, vilket tydligt påverkat besökarantalet och utlåningen. Huvudbibliotekets nya lokaler är begränsade, vilket även har en inverkan på biblioteksverksamheten. Därför bör man utnyttja lokalerna på bästa möjliga sätt. Bibliotekets verksamhet bör utvecklas för att man ska höja kundantalet och utlåningsvolymen.

Ifall kulturväsendet inte får anställa ny personal vid pensioneringar och uppsägningar kan vi eventuellt vara tvungna att minska och begränsa verksamheten.

Kulturväsendet fick anställa ny personal istället för de som slutat.

Utfallet för de operativa målen 2018

(Operativa) Nyckelmål för 2018 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

1. Vi skapar en företagervänlig image.

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vi utvecklar dialogen mellan kulturväsendet och företagarna	Vi ordnar kulturevenemang, utställningar och konserter som lockar folk till orten och därmed gagnar orten, Lovisas synlighet och affärliv. Vi tar företagarnas önskemål i beaktade då verksamheten planeras och verkställs.	Delårsrapporterna.	Kulturväsendet har ordnat kulturevenemang, utställningar och konserter. Lokala företag är samarbetspartner i evenemangen. I regel har alla evenemang haft många deltagare och stor publik. Verksamheten har fått stor synlighet. I Strömfors Bruk samarbetar kulturväsendet med företagen.

2. Småbarnspedagogiken och utbildningen lockar fler barn, elever och studerande

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vi ordnar och utvecklar småbarnspedagogiken och utbildningen i växelverkan med vårdnadshavarna	Kulturväsendet ordnar kulturstig för stadens alla skolelever inom den grundläggande utbildningen och för barnen inom småbarnspedagogiken. Kulturväsendet samarbetar aktivt med skolorna och daghemmen. Kultur-, biblioteks-, och museiverksamheterna ordnar evenemang, konserter, sagostunder och museibesök för eleverna och barnen inom småbarnspedagogiken.	Delårsrapporterna.	Kulturstigen ordnas för alla elever inom den grundläggande utbildningen. Småbarnspedagogikens kulturstig inleds 2019. Projektet den nyfikna klassen började höstterminen 2018. Kulturväsendet samarbetar aktivt med skolorna och daghemmen. Kultur-, biblioteks- och museiverksamheten har ordnat evenemang, konserter, sagostunder och museibesök för elever och barn. Lovisa stad har tillsammans med kommunerna i Kymmenedalen (Koppa-samarbetet) fått Europeiska Unionens kulturarvspris för kulturfostern.

3. Vi utökar växelverkan med invånarna.

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vi planerar, verkställer och utvecklar vår verksamhet tillsammans med invånarna	Vi är lyhörda och flexibla och kan planera verksamheten utgående från kommun-invånarnas önskemål. Stadens kulturutbud är brett och omfattar hela staden.	Delårsrapporterna.	Kulturväsendet är flexibel i sin verksamhet och beaktar kommuninvånarnas önskemål. Ett flertal kulturevenemang ordnas i samarbete med olika kulturaktörer. Stadens kulturutbud är brett och vi ordnar verksamhet även i byarna.

4. Vi aktiverar tredje sektorn och invånarna.

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vi ordnar kultur- och fritidsverksamheten i växelverkan med invånarna med tyngdpunkten på förebyggande arbete och välfärd.	Vi ordnar föreningsmöten, samarbetsmöten och temakvällar. Vi beviljar kulturföreningar och kulturaktörer understöd. Vi samarbetar aktivt med kulturaktörer. Vi erbjuder utställningsutrymmen för konstnärer. Vi anlitar lokala artister vid olika slags evenemang.	Delårsrapporterna.	Vi har ordnat öppna kulturkafferna för kulturaktörer eller personer som annars är intresserade av kulturlivet i Lovisa. Kulturnämnden har beviljat understöd till kulturföreningar och -aktörer. Kulturstigen och den nyfikna klassen görs huvudsakligen i samarbete med lokala konstnärer. Kulturväsendet erbjuder konstnärer lokaler för utställningar och uppträdanden. Vi anlitar lokala artister och ger dem möjlighet att uppträda vid evenemang. Föreningarna erbjuds möjlighet att delta i produktionen av evenemang.

5. Bildningscentralens verksamhet får mer synlighet i stadens marknadsföring

MÅL	Förfaringssätt	Utvärdering	Utfallet för målen
Vår goda och lättillgängliga basservice får synlighet.	Kulturväsendet marknadsför sina evenemang mångsidigt. Vi samarbetar med stadens kommunikations- och marknadsföringsenhet för att uppnå en större synlighet. Biblioteken använder sig av stadens webbplats, sin Facebooksida och sitt Instagramkonto för att nå invånarna.	Delårsrapporterna.	Kulturväsendet har marknadsfört sina evenemang mångsidigt och använt olika marknadsföringskanaler. Kulturväsendet använder sig av stadens webbplats, sina egna Facebooksidor och Instagramkonton för att nå invånarna.

Utfallet för de ekonomiska målen 2018

21147 Biblioteks- och kulturväsendet

	BUDGET 2018	BUDGET-FÖRÄNDRINGAR	BUDGET 2018 EFTER FÖRÄNDR.	BOKSLUT 2018	AVVIKELSE
Verksamhetens intäkter	95 025		95 025	89 541	5 484
<i>varav interna</i>				122	-122
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-1 861 891	251 934	-1 609 957	-1 890 007	280 050
<i>varav interna</i>	-410 826	357 085	-53 741	-390 258	336 517
Verksamhetsbidrag,	-1 766 866	251 934	-1 514 932	-1 800 466	285 534
<i>varav interna</i>	-410 826	357 085	-53 741	-390 136	336 395
Verksamhetsbidrag, extern	-1 356 040	-105 151	-1 461 191	-1 410 330	-50 861
Avskrivningar och nedskrivningar	-37 760		-37 760	-19 733	-18 027

Verksamhetsintäkterna underskred budgeten med cirka 4 000 euro. Underskridningen hade varit större men i intäkterna 2018 ingick en avbrottsförsäkringsersättning på cirka 8 000 euro för biblioteksbusen. I euron räknat var den största underskridningen 4 800 euro i hyresinkomster för Almska Gården.

Verksamhetsbidraget hölls inom budgeten eftersom verksamhetkostnaderna underskred budgeten mera än intäkterna. De största besparingarna sågs i personkostnaderna och köptjänster.

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	BS 2017	BG 2018	Utfall 2018
Nettokostnad, euro/invånare, museiverksamhet	8,2 ext	9,3 ext.	9,7 ext.
Antal specialutställningar i Kommendantshuset	3	4	2
Evenemang i Kommendantshuset	9	10	25
Katalogiserade föremål		500	50
Antal museibesökare			
Kommendantshuset	3 655	4 000	5936
Strömfors bruk & Virböle	14 736	14 000	17360
Verksamhet i Almska Gården			
– utställningar	16	12	8
– evenemang	69	40	23
– besökare	5 775	4 000	5146
Utgifter, euro/invånare	3,33	4,74	5,11
Inkomster, euro/invånare	0,58	0,33	0,13
Nettokostnad, euro/invånare, kulturverksamhet	29,7 ext.	32,0 ext.	31,7 ext
Antal kulturevenemang	74 (+kulturstigens evenemang)	65	65 + 43 (kulturstigen) + 7 (den nyfikna klassen)
Nettokostnad, euro/invånare, biblioteksverksamhet	46,5 ext.	47,6 ext.	53,2 ext
Helhetsutlåning	154 222	185 000	111705
Utlåning/invånare	10,2	12,0	7,5
Antal biblioteksenheter	4 bibliotek 1 bokbuss 3 läshörnor	4 bibliotek 1 bokbuss 3 läshörnor	4 bibliotek 1 bokbuss 3 läshörnor

Ledamöter och ersättande ledamöter i kulturnämnden

Ordinarie ledamöter	Närvarande/antal sammanträden	Personliga ersättare	Närvarande
Rosenberg Thomas, ordf.	10/10	Äijö Raili	1
Vuokko Marjo, vice ordf.	8/10	Rossi Reeta	3
Eriksson Mats	6/10	Malms Kim	
Svenskberg Veronica	4/10	Ikäheimo Daniela	
Björkman-Nystén Nina	9/10	Aitokari Mia	1
Laiho Pasi	3/10	Lappalainen Kalevi	7
Merovuo Sirkka-Liisa	3/10	Mettinen Veli-Matti	5
Katz Kalle	0/10	Ojanperä Jorma	6
Huttunen Sonja	9/10	Marjakangas Miia	1